

Bu bölüm cerrahide kullandığımız terimleri tıp fakültesi öğrencilerinin öğrenmesi için “Cerrahide Terimler” başlıklı bir ders konulmasını akademik kurul toplantılarında sık sık dile getiren, 2021 yılında kaybettiğimiz sevgili hocamız Prof. Dr. Erdal YILMAZ’ın anısına ithaf edilmiştir.

ÖN EKLER

Ön ek	Anlamı	Örnek
a-	-sız, olmayan.	amastia (Meme olmaması)
ab-	-dan (-den) uzakta	aberran (Normalden uzak, fazladan)
ante-	-önde -dan önce	anterior (Ön), antesedan (Hastalık öncesi, hastanın öyküsü)
anti-	-a karşı, karşısında	antiasit (Mide asitini nötralize eden ilaç)
apo-	-dan (-den) uzaklaşan	apokrin (Salgısı dışa olan salgı bezi)
bi-	iki, çift	bilateral (iki taraflı)
circum-	çevre, çevresinde	sirkumareolar kesi (areola çevresindeki kesi)
di-	iki	digastrik kas
dis (dys)	engel	disfaji (yutma güçlüğü) dizüri (işeme güçlüğü)
ecto-	dış (taraftaki)	ektoderm (embriyonik dış tabaka)
endo-	iç (taraftaki)	endokrin (iç salgı)
epi-	üzerinde	epikolik, epigastrik

¹ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD., ekmeltezel@yahoo.com

		hepatikojejunostomi, gastrojejunostomi
-penia	azalma	lökopeni
-paresis	kısmi, hafif felç	gastroparezi
-pathy, -pati	hastalık	nöropati
-peksi (-pexia)	dikişle sabitleme	rektopeksi
-plasti	şekli onarım	mamoplasti, rinoplasti
-rraphia, -rafi	dikmek, onarmak	herniorafi
-scope	inceleme	endoskopi
-tomi	keserek açma ve bakma	enterotomi**, kolotomi**, koledokotomi

*Eğer -stomi işlemi deriyle yapılmış ise sadece ağırlaştırılan organ belirtilir. İki organ arasında -stomi yapılmışsa o durumda ağırlaştırılan organlar birleşik yazılarak -stomi eki kullanılır.

Örneğin, kolon deriye ağırlaştırılmışsa kolostomi denir. Kolon ile ileum ağırlaştırılmışsa ileokolostomi (ileotransversostomi) olarak belirtilir. Gastrostomi midenin deriye ağırlaştırılmasıdır, Gastrojejunostomi, midenin jejunuma anastomoz edilerek ağırlaştırılmasıdır.

** -tomi eki ile -ostomi eki arasındaki farka dikkat edilmeli. Enterotomi ile enterostomi ya da kolotomi ile kolostomi bambaşka işlemlerdir.

KAYNAKLAR

1. Stedman, Thomas Lathrop. Stedman's Medical Dictionary. 27th ed. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins, 2000.
2. Arıncı K, Elhan A. Anatomi Terimleri Kılavuzu. Hacettepe Taş Kitabevi. 1980.